

Dosarul nr. 3ra-278/22
2-20137230-01-3ra-04042022

Prima instanță: Judecătoria Comrat sediul central (jud. V. Hrapacov)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud. G. Colev, A. Curdov, Ș. Starciuc)

ÎNCHEIERE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Piotr Postu împotriva Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia cu privire la anularea actului administrativ, obligarea de a examina cererea și de a adopta decizia

împotriva deciziei din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, prin care a fost respins apelul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia împotriva hotărârii din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat sediul central

constată:

La 3 noiembrie 2020, Piotr Postu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia cu privire la anularea actului administrativ, obligarea de a examina cererea și de a adopta decizia.

În motivarea acțiunii a invocat că în anul 1986, familiei Postu în componența Victor Postu, Maria Postu și Piotr Postu i-a fost acordat pentru trai apartamentul nr. X în blocul locativ din mun. XXXXX str. XXXXX, cu eliberarea documentelor pentru stabilire și locuire, care se referă la categoria spațiilor locative destinate privatizării.

A comunicat că, în prezent, în legătură cu decesul părinților Victor Postu și Maria Postu, dânsul este unicul membru al familiei, care locuiește în apartamentul menționat.

Având în vedere prevederile art. 5 alin. (1) Legea privatizării fondului de locuințe, a relatat că la 1 octombrie 2020 în adresa organului împuternicit cu dreptul

de a efectua privatizarea fondului de locuințe pe teritoriul Găgăuziei - Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, a depus cererea cu privire la adoptarea deciziei privind permiterea privatizării spațiului locativ indicat, în ordinea și în termenele stabilite de legislație, cu anexarea documentelor prevăzute de legislație.

Ca urmare, la 31 octombrie 2020, a primit răspunsul Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia cu un conținut neclar și incert, din care rezultă că cererea depusă de el cu privire la adoptarea deciziei privind privatizarea nu a fost examinată în fond – decizia Comisiei de privatizare a fondului de locuințe nr. 04 din 21 octombrie 2020.

Argumentul principal de neexaminare în modul stabilit a cererii cu privire la privatizare și neadoptare a deciziei privind permiterea privatizării apartamentului locativ, se referă la inexistența ordinului/deciziei privind alocarea spațiului locativ și acea circumstanță că dânsul are viza de reședință pe o altă adresă.

A considerat reclamantul că argumentele indicate sunt nefondate și se combat prin următoarele circumstanțe de fapt și de drept.

Astfel, a reiterat că cetățenilor Republicii Moldova pot fi vândute sau transmise cu titlu gratuit în proprietate privată în special locuințele în care aceștia trăiesc și care aparțin fondului de stat și celui public.

Legislația în vigoare cu privire la privatizarea fondului de locuințe nu stabilește astfel de cerințe pentru efectuarea privatizării, ca existența ordinului/deciziei privind alocarea spațiului locativ.

Totodată, a indicat că la depunerea cererii cu privire la permiterea privatizării, a prezentat copia de pe dispoziția primarului mun. Comrat nr. 17 din 10 ianuarie 2011, în conformitate cu care a fost adoptată decizia privind alocarea Mariei Postu (actualmente decedată) și dânsului a ordinului la apartamentul locativ menționat.

A remarcat că decizia organului executiv al administrației publice locale este un temei de drept suficient, care confirmă faptul acordării familiei lor a apartamentului în modul stabilit pentru trai și totodată legalitatea ocupării acestei locuințe.

De asemenea, pentru confirmarea temeiniciei și legalității locuirii în spațiul locativ, organului de privatizare i-a fost prezentată copia de pe cartea de imobil, care confirmă viza de reședință a membrilor familiei lui în apartamentul locativ nominalizat.

Referitor la argumentul invocat cu privire la inexistența în prezent a vizei de reședințe în apartament, a afirmat reclamantul că legislația privatizării fondului de locuințe de asemenea nu prevede o astfel de condiție pentru permiterea privatizării ca o necesitate a înregistrării la locul de aflare a locuinței, în privința căreia se revendică privatizarea.

A menționat că art. 5 alin. (2) din Legea privatizării fondului de locuințe, stabilește cazurile imposibilității privatizării a unui șir de obiecte din fondul de locuințe, la care apartamentul în care locuiește nu se referă.

Alte temeuri de drept pentru adoptarea hotărârii de respingere a privatizării locuinței de către Comisia de privatizare a fondului de locuințe, legislația în vigoare cu privire la privatizarea fondului de locuințe nu prevede.

Respectiv, neexaminarea în modul stabilit a cererii depuse cu privire la privatizarea și neadoptarea deciziei privind permiterea privatizării apartamentului locativ este vădit neîntemeiată și contravine legislației.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 64, 189, 191, 196, 208-209, 211-212 Cod administrativ, art. 1, 5, 11 din Legea privatizării fondului de locuințe.

A solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, anularea deciziei Comisiei de privatizare a fondului de locuințe nr. 04 din 21 octombrie 2020, obligarea Direcției Generale de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, prin Comisia de privatizare a fondului de locuințe, să examineze cererea din 1 octombrie 2020 cu privire la adoptarea deciziei privind permiterea privatizării spațiului locativ și să emită decizia privind permiterea privatizării spațiului locativ - apartamentul nr. X din blocul locativ din mun. XXXXX str. XXXXX.

Prin încheierea protocolară din 26 aprilie 2021 a Judecătoriei Comrat sediul central, au fost atrași în proces în calitate de terți Primăria mun. Comrat și Consiliul mun. Comrat.

Prin hotărârea din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat sediul central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Piotr Postu.

A fost anulată decizia Comisiei de privatizare a fondului de locuințe nr. 04 din 21 octombrie 2020 privind respingerea cererii lui Piotr Postu cu privire la adoptarea deciziei privind permiterea privatizării spațiului locativ - apartamentul nr. X în blocul locativ din mun. XXXXX str. XXXXX.

A fost obligată Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, prin Comisia de privatizare a fondului de locuințe, să emită în baza cererii lui Piotr Postu din 1 octombrie 2020, actul administrativ individual favorabil cu privire la permiterea lui Piotr Postu a privatizării spațiului locativ - apartamentul nr. X din blocul locativ din mun. XXXX str. XXXXX.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 4 august 2021, Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a contestat-o cu apel.

Prin decizia din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia împotriva hotărârii din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Comrat sediul central.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat că Piotr Postu, din anul 1986 până în prezent, locuiește în apartamentul nr. X din blocul locativ din mun. XXXXX str. XXXXX, fapt ce se confirmă prin documentele prezentate și cercetate în cadrul examinării cauzei, inclusiv și prin certificatul eliberat de Primăria mun. Comrat din 2 octombrie 2020.

Prima instanță și instanța de apel au stabilit că după decesul chiriașului principal Victor Postu, prin dispoziția nr. 17 din 10 ianuarie 2011 a primarului mun. Comrat, care nu a fost anulată și este în vigoare, respectiv, produce efectele juridice prevăzute de legislație, a fost eliberat Mariei Postu un nou ordin pentru

apartamentul nr. X din blocul locativ din mun. XXXXX str. XXXXX, care conține două odăi cu suprafața locativă de 24 m², cu componența familiei din 2 persoane: Maria Postu – arendaș și Piotr Postu – fiul.

Prin urmare, dispoziția indicată a organului executiv al administrației publice locale a fost un temei de drept suficient, care confirmă faptul acordării familiei Postu a apartamentului menționat în modul stabilit pentru locuire și totodată legalitatea ocupării acestei locuințe.

De asemenea, în confirmarea temeiniciei și legalității locuirii în spațiul locativ, organului de privatizare i-a fost prezentată copia de pe cartea de imobil, care confirmă viza de reședință, adică informația cu privire la înregistrarea membrilor familiei Postu în apartamentul nr. X din blocul locativ din mun. XXXXX str. XXXXX.

Așadar, instanțele de judecată ierarhic inferioare au conchis că atât la data depunerii prezentei cereri de chemare în judecată de către Piotr Postu, cât și la momentul actual, spațiul locativ menționat legal continuă să fie locuit de Piotr Postu, care este membrul familiei lui Victor Postu, decedat la XXXXX și a Mariei Postu, decedată la XXXXX.

Respectiv, în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) din Legea privatizării fondului de locuințe, Piotr Postu are dreptul să primească în proprietate privată spațiul locativ menționat prin privatizarea acestuia în modul stabilit de lege.

La 30 decembrie 2021, Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia a depus recurs împotriva deciziei din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, cu emiterea unei noi decizii de respingere a cererii de chemare în judecată.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată, deoarece instanța de apel a încălcat normele de drept procedural și a aplicat eronat dreptul material.

Având în vedere prevederile art. 5 alin. (1) din Legea privatizării fondului de locuințe, art. 50 Codul cu privire la locuințe al RSS Moldovenești nr. 2718-X din 3 iunie 1983 și pct. 106 din Hotărârea Guvernului nr. 125 din 18 februarie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidență a locuitorilor Republicii Moldova, a menționat că Piotr Postu nu are nici ordinul de repartitie a încăperii de locuit și niciun alt act ce atestă dreptul de folosință asupra apartamentului nr. X din blocul locativ din mun. XXXXX str. XXXXX.

A considerat că dispoziția primarului mun. Comrat nr. 17 din 10 ianuarie 2011 este un act administrativ individual nul, care nu produce efecte juridice, deoarece conține un viciu grav – nu este emis în temeiul hotărârii consiliului local, iar executarea acestuia presupune săvârșirea unei fapte ilegale privind administrarea bunurilor domeniului public din mun. XXXXX, fără permisiunea Consiliului local mun. Comrat.

Așadar, nici prima instanță și nici instanța de apel nu au luat în considerație faptul că Piotr Postu nu are o hotărâre a consiliului local privind atribuirea lui a apartamentului nr. X din blocul locativ din mun. XXXXX str. XXXXX.

Totodată, a accentuat că, deși intimatul invocă că este unicul membru al familiei, nu a prezentat probe care să confirme moștenirea legală a vreunui drept asupra apartamentului menționat.

A mai indicat că legislația prevede că drepturile de folosință și de locațiune asupra bunurilor imobile, instituite pe un termen mai mare de 3 ani, sunt supuse notării obligatorii, dar conform extrasului din Registrul bunurilor imobile, anexat la dosar, Piotr Postu nu a înregistrat în Registrul bunurilor imobile drepturile sale asupra apartamentului nr. X din blocul locativ din mun. XXXXX str. XXXXX, iar potrivit documentelor prezentate, ultimul este înregistrat în or. XXXXX str. XXXXX apartamentul nr. X.

Contrar prevederilor art. 118 CPC, intimatul nu a prezentat nici în prima instanță, nici în instanța de apel dovezi pentru privatizarea imobilului litigios.

Cu referire la prevederile art. 281 alin. (1), (2) lit. f), h), 282 alin. (1) CPC și art. 526 alin. (1) Cod civil (în redacția din 6 iunie 2002), a remarcat că Piotr Postu nu avea o altă posibilitate de a obține sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic al cărui constatare o solicită, doar prin instanța de judecată în procedura specială.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Comrat a pronunțat decizia contestată la 2 decembrie 2021, în ședință publică.

Astfel, recursul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia împotriva deciziei din 2 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat este în termen.

La 4 aprilie 2022, în adresa lui Piotr Postu, avocatului Nicolai Jecov, Primăriei mun. Comrat și Consiliului mun. Comrat a fost expediată copia recursului depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 161), fiind recepționată de către destinatari la 15 aprilie 2022, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 162-164).

La 19 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Piotr Postu, reprezentat de avocatul Nicolai Jecov a depus referință la recursul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Până la examinarea admisibilității recursului, Primăria mun. Comrat și Consiliul mun. Comrat nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de

contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Direcția Generală de Dezvoltare Economică și Turism a UTA Găgăuzia se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu